

Bilbao, Kristina, Ane Odria, Ane Berro, Josu Landa
& Beatriz Fernández (ed.). 2022. Euskara Bariazioan / Basque in Variation (BiV) (3. arg.).

UPV/EHUko Argitalpen Zerbitzua.

[Interneten eskuragarri <https://basqueandbeyond.ehu.eus/biv/?h=eu>].

ISBN: 978-84-1319-456-1.

data: 2024-10-02

ii.3. Indikatiboa aginte perpausetan: *ez haizela joan* (v *ez hadi joan*)

Egilea: Irati Huarte

Nola aipatu: Huarte, Irati. (2022). Indikatiboa aginte perpausetan: *ez haizela joan* (v *ez hadi joan*). In Bilbao, Kristina, Ane Odria, Ane Berro, Josu Landa & Beatriz Fernández (eds.), *Euskara Bariazioan / Basque in Variation (BiV)* (3. arg.). UPV/EHUko Argitalpen Zerbitzua. [Interneten eskuragarri: <https://basqueandbeyond.ehu.eus/biv/?o=chapters&id=2&e=59&h=eu>]. ISBN: 978-84-1319-456-1.

Gako-hitzak

aditz laguntzaile alternantzia, agintera, ezeztapena, modua, subjuntiboa

Deskribapena

Oro har, aginte perpausetan adizki analitikoak agertzen direnean **edin/*ezanaditz* laguntzaileak erabiltzen dira, baiezko nahiz ezezko formetan:

(1)	Ez	hadi	joan
	ez	2ABS.edin	joan

Zenbait hizkeratan, ordea, ezezko aginte perpausetan *izan* indikatiboko aditz laguntzailea agertzen da:

(2)	Ez	haizela	joan
	ez	2SG.izan.COMP	joan

Banaketa dialektala

*Izanaditzaren erabilera hau behe-nafarreraren ezaugarria da (Euskaltzaindia 1987 [1997]: 361).
Honako adibidea ematen du Euskaltzaindiak (1987 [1997]: 361):*

(3) Ez hizala horrela mintza!

Behe-Nafarroaz gain, Nafarroako Baztan eskualdean ere fenomeno hau erabiltzen da. Erraterako, nik jasotako Zigako mutil gazte baten lekukotasuna da hau:

(4) Ez haizela bertara joan, arriskutsua da eta

Elizondon ere lekukotzen da, honakoa erran zuen bertako mutil gazte batek (neronek jaso):

(5) Ez haizela lasterka itera gan
'Ez haizela laisterka egitera joan'

Datu-basearen emaitzak

Datubaseko emaitzetan ikus dezakegu Lapurdin eta Nafarroan *izan* erabiltzen dela. Lapurdin, Ziburuko lekukotasun bat dugu eta Nafarroan, Baztango eskualdeko Arizkun herriaz gain, Orbaizetan ere lekukotzen da. Hala ere, Arbizu, Goizueta eta Mezkiritz herri nafarretan **ezan/*edin* erabiltzen da.

Euskaltzaindiak (1987 [1997]: 361) behe-nafarrerazko ezaugarria dela dioten arren, datubaseko emaitzetan kontrakoa ageri da, izan ere, Oragarreko inkestatuak **edin/*ezandarabil* ezezko aginte perpausetan.

Bukatzeko, emaitzek erakusten dute bertze hizkeretan ere (zubereraz eta erdialdeko eta mendebaleko hizkeretan) **edin/*ezan* aditz laguntzaileak agertzen direla.

Aipamenak

Euskaltzaindia. 1987. *Euskal Gramatika: Lehen Urratsak II*. Iruñea: Institución Príncipe de Viana eta Euskaltzaindia. [Reprinted in Euskaltzaindia. 1997]

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

